

Силабус курсу
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ОЛІМПІЙСЬКОГО
ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 017 – Фізична культура і спорт
Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт»
Кількість кредитів – 5,5

Рік підготовки, семестр – 3 рік, VI семестр
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: вівторок, 11.05-14.05, 165 ауд.
Консультації: середа 14.05, 165 ауд.

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. пед.н., доц. **Єднак Валерій Дмитрович**

Контактна інформація ednakv@tnpu.edu.ua 0679331613

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Історичні аспекти олімпійського та професійного спорту» містить загальну концепцію стану і розвитку міжнародного спорту.

Метою навчальної дисципліни «Історичні аспекти олімпійського та професійного спорту» є вивчення історії і розвитку олімпійського руху та професійного спорту, їх ідеалів та принципів, місця в системі явищ сучасного суспільного життя, організаційно-правових та економічних основ їх діяльності.

Предметом навчальної дисципліни «Історичні аспекти олімпійського та професійного спорту» є знання його різних складових як багатофункціонального суспільного явища, системи змагань і пов'язаної з нею системою підготовки спортсменів до змагань.

Навчальний контент

Години Лек/сем	Темати	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Виникнення спорту та Олімпійських ігор.		
4/4	Тема 1. Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Відродження Олімпійських ігор сучасності.	Знати: виникнення Старогрецької цивілізації та спорту. Легенди та міфи про спорт. Фізичне виховання в системі освіти та виховання Древньої Греції. Спортивні споруди Древньої Греції. Історичні відомості про зародження Олімпійських ігор. Організація, програма та учасники Олімпійських ігор. Підготовка, участь та вітання переможців Олімпіад. Кризові явища у древньогрецькому спорті. Значення Старогрецьких Олімпійських ігор для сучасності. Економічні, політичні та культурні передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. Спроби відродження Олімпійських ігор. П'єр де Кубертен, його погляди, ідеї та роль у відродженні Олімпійських ігор. Перший олімпійський конгрес і вплив його рішень на Олімпійський спорт. Вплив створення сучасного олімпізму на розвиток фізичної культури і спорту..
Змістовий модуль 2. Олімпійські ігри сучасності.		
4/4	Тема 2. Хронологія Ігор Олімпіад.	Знати :пПеріодизацію Олімпійських ігор сучасності та їх характеристику. Характеристику Олімпійських ігор

		першого періоду (1896-1912 рр.). Характеристику Олімпійських ігор другого періоду (1920-1948 рр.). Характеристику Олімпійських ігор третього періоду (1952-1988 рр.): а) Олімпійські ігри 1948-1952 рр., (Початок участі радянських спортсменів); б) Олімпійські ігри 1956-1976 рр., (Тенденція демократизації олімпійського руху); в) Олімпійські ігри 1980-1988 рр., (Вплив політики на олімпійський рух). Характеристика Олімпійських ігор четвертого періоду (Початок нового періоду сучасного олімпійського руху).
4/4	Тема 3. Зимові Олімпійські ігри. Програма, організація і проведення олімпійських ігор.	Знати : про зимові види спорту в програмах Ігор Олімпіади. Перші зимові Олімпійські ігри. Зимові Олімпійські ігри в системі олімпійського спорту. Хронологія зимових Олімпійських ігор. Критерії і правила включення видів спорту в програму Олімпійських ігор. Позиція МОК відносно олімпійської програми. Фактори, що впливають на формування програм Олімпійських ігор. Розвиток програм Олімпійських ігор. Організація і проведення Олімпійських ігор.
Змістовий модуль 3. Міжнародна олімпійська система.		
4/4	Тема 4. Структура міжнародного олімпійського руху. Економічні основи олімпійського спорту.	Знати : основоположні принципи, структура і функціонування олімпійського спорту. Олімпійська хартія – основний правовий документ олімпійського спорту. Загальна структура міжнародної олімпійської системи. Олімпійські конгреси. Міжнародні спортивні федерації і основи їх діяльності. Об'єднання Міжнародних спортивних федерацій. Національні олімпійські комітети і основи їх діяльності. Регіональні, континентальні та інші ігри. Континентальні ігри, що проводяться асоціаціями НОК Азії, Америки, Африки. Регіональні і інші ігри з елементами філософії олімпізму. Передумови зародження і розвитку економічної діяльності в олімпійському спорті. Економічна діяльність Міжнародного олімпійського комітету. Економічна діяльність організаційних комітетів Олімпійських ігор (ОКОІ). Економічна діяльність з підтримки олімпійського руху в окремих країнах.
Змістовий модуль 4. Олімпійський рух в Україні.		
2/2	Тема 5. Зародження і розвиток Олімпійського руху в Україні.	Знати : Зародження спортивного руху в Україні. Зародження олімпізму та перші російські Олімпіади. Український спорт між першою та другою світовими війнами. Українські спортсмени в Західній Україні. Український спорт у роки другої світової війни. Відродження спортивного руху України. Спорт в українській діаспорі. Національний олімпійський комітет України. Олімпійська академія і система олімпійської освіти в Україні. Участь спортсменів України в Олімпійських Іграх: а) у складі збірної команди СРСР (1952 -

		1988pp.); б) у складі збірної команди СНД (1992 р.). Участь спортсменів України у складі національної збірної команди в зимових та літніх Олімпійських іграх (1994-2018 pp.).
Змістовий модуль 5. Актуальні проблеми сучасного олімпійського спорту.		
4/4	Тема 6. Актуальні проблеми сучасного олімпійського спорту.	Знати : про місце та роль спортсменів в олімпійському спорті. Вплив видатних спортсменів розвиток спорту та інших сфер людської діяльності. Небезпеки, що підстерігають спортсменів (тренер, нераціональне планування підготовки, здоров'я спортсмена, соціальний захист, засоби масової інформації). Спортивні споруди в олімпійському спорті (Вимоги, особливості будівництва, використання споруд після Олімпійських ігор). Олімпійський спорт та охорона навколишнього середовища. Олімпійський спорт і засоби масової інформації. Створення Міжнародної асоціації спортивних журналістів, комісії МОК по пресі, телебаченню, радіо. Професійні і морально-етичні проблеми діяльності засобів масової інформації. Олімпійський спорт і політика. Використання Олімпійських ігор в ідеологічних і політичних цілях. Націоналізм та інтернаціональний характер Ігор.
Змістовий модуль 6. Аматорство та професіоналізм у сучасному спорті.		
2/2	Тема 7. Аматорство та професіоналізм у сучасному спорті.	Знати : поняття про спортсменів-любителів та професіоналів. Проблема любительства в сучасному олімпійському спорті та його професіоналізація. Професіоналізація олімпійського спорту. Розвиток професійного спорту. Роль професійного спорту в сучасному суспільстві.
Змістовий модуль 7. Історія розвитку професійного спорту.		
4/4	Тема 8. Історія розвитку професійного спорту.	Знати : виникнення і розвиток бейсболу. Виникнення і розвиток американського футболу. Виникнення і розвиток баскетболу. Виникнення і розвиток хокею. Виникнення і розвиток боксу.
Змістовий модуль 8. Економічні і правові основи діяльності професійного спорту.		
2/2	Тема 9. Соціально-економічні аспекти розвитку професійного спорту..	Знати : специфіку бізнесу у професійному спорті. Професійний спорт, як індустрія розваг. Відмінності спортивного бізнесу від шоу-бізнесу. Трудові відносини спортсменів та власників клубів. Джерела прибутків у професійному спорті. Розподіл доходів у спортивному бізнесі. Антитрестовий закон у американському спортивному бізнесі. Фактори, що визначають попит і пропозиції на ринку робочої сили у професійному спорті. Реалізація білетів, як одне із основних джерел доходів. Концесії стадіонів і інших спортивних споруд. Атрибутика клубів. Маркетинг, ліцензування та спонсорство у професійному спорті. Аналіз економічної

		діяльності професійних ліг, асоціацій США та Європи.
2/2	Тема 10. Правові аспекти і трудові відносин у професійному спорті.	<u>Знати</u> : розвиток та становлення правових основ і трудових відносин в професійному спорті. Правове регулювання спортивного бізнесу в США. Структура бізнесу у професійних лігах, „система резервування”. Продаж спортсменів. Вільні агенти. Система компенсацій. Колективний договір – основа трудових взаємовідносин у професійному спорті. Роль асоціацій спортсменів професійних ліг у правовому регулюванні спортивного бізнесу. Правове регулювання професійного спорту в Європі. Європейська рада і професійний спорт. Статус гравця, тренера.
<i>Змістовий модуль 9. Професійний спорт в Європейських країнах.</i>		
4/4	Тема 11. Стан і перспективи розвитку професійного спорту в Європі.	<u>Знати</u> : особливості розвитку професійного спорту в Європі. Розвиток різних видів професійного спорту в країнах Європи. Правове регулювання професійного спорту в Європі. Зародження професійного спорту на території Росії. Спортсмени Росії і України в зарубіжному професійному спорті. Проблеми адаптації спортсменів Росії і України в професійному спорті. Створення національних структур професійного спорту і їх інтеграція в систему міжнародного професійного спорту. Роль видатних спортсменів в розвитку професійного спорту.
<i>Змістовий модуль 10. Система відбору та змагань у професійному спорті.</i>		
4/4	Тема 12. Відбір, підготовка і система змагань у професійному спорті.	<u>Знати</u> : систему «драфт» – основу відбору новобранців у командах ігрових видів американського професійного спорту. Ознаки ефективності «драфту». Раунди «драфту». Особливості відбору спортсменів в клуби НБА, ГБЛ, НХЛ, НФЛ. Основи відбору в автогонках, велоспорті, боксі, тенісі, легкій атлетиці. Система підготовки професійних спортсменів в ігрових видах спорту. Економічна ефективність змагань у професійному спорті. Критерії побудови системи змагань у професійному спорті: конкурентоспроможність та непередбачуваність змагань стабільність календаря, органічність поєднання тренувальної і змагальної діяльності, економія часу та коштів на турнірні переїзди, система пільг. Система змагань в ігрових видах професійного спорту. Система змагань в індивідуальних видах професійного спорту.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК 1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 2	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК 3	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК 4	Здатність працювати в команді
ЗК 5	Здатність планувати та управляти часом
ЗК 6	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 9	Навички міжособистісної взаємодії
ЗК 10	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 11	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ФК 1	Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
ФК 6	Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту
ФК 10	Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
ФК 12	Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.
ФК 13	Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.
ФК 14	Здатність до безперервного професійного розвитку.
ПРН 1	Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
ПРН 2	Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.
ПРН 3	Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
ПРН 4	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.
ПРН 5	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
ПРН 8	Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
ПРН 9	Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.
ПРН 12	Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.
ПРН 17	Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.
ПРН 19	Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.
ПРН 20	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
ПРН 21	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Літературні джерела

1. Бріскін Ю.А., Передерій А.В., Строкатов В.В. Паралімпійський спорт: Курс лекцій. - Л.: ЛДІФК, 2000. - 86 с.
1. Вацеба О.М Нариси з історії спортивного руху в Західній Україні. - Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. -232 с.
2. Гуськов С.И., Линец М.М., Платонов В.Н., Юшко Б.Н. Профессиональный спорт. / Киев: Олимпийская литература, 2000. — 391 с.
3. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб. / В. М. Єрмолова. – К., 2011. 335 с.
4. Олімпійський спорт: в 2 т. /В.Н.Платонов, С.Н.Бубка, М.М.Булатова [и др.]; под общ.ред. В.Н.Платонова. – К.: Олимп. л-ра, 2009. – Т.1. – 736 с.
5. Олімпійський спорт: в 2 т. /В.Н.Платонов, С.Н.Бубка, М.М.Булатова [и др.]; под общ.ред. В.Н.Платонова. – К.: Олимп. л-ра, 2009. – Т.2. – 696 с.
6. Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры / М.М. Булатова, С.Н. Бубка. – К.: Олимп. л-ра, 2012 – 408 с.
7. М.М. Булатова Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях / Булатова М.М. – К.: Олімпійська література, 2009 – 400 с.
8. Павлюк Є. О. Олімпійський і професійний спорт: навчальний посібник / Є. О. Павлюк, Є. М. Свіргунець – Хмельницький : ХНУ, 2010. – 254 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Система оцінювання та розподіл балів

Кількість балів за												Мод.контр	Інд. робота	ІНДЗ	Підсумковий контроль
Поточний контроль															
ЗМ ₁	ЗМ ₂		ЗМ ₃	ЗМ ₄	ЗМ ₅	ЗМ ₆	ЗМ ₇	ЗМ ₈		ЗМ ₉	ЗМ ₁₀	10	12	10	20
Т ₁	Т ₂	Т ₃	Т ₄	Т ₅	Т ₆	Т ₇	Т ₈	Т ₉	Т ₁₀	Т ₁₁	Т ₁₂				
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4				

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE